

ΘΑΝΑΤΗΣ ΛΑΓΙΟΣ

stirner
nietzsche
foucault

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
ΚΑΙ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

futura

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	7
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
I. G.W.F. HEGEL	
ή Η φιλοσοφική αυτοσυνειδησία της Νεωτερικότητας	
α) Η Νεωτερικότητα ενώπιον του Ειδώλου της	25
β) Kant - Hegel: αρχή και τέλος του Γερμανικού Ιδεαλισμού	30
γ) Οι κληρονόμοι του Γερμανικού Ιδεαλισμού	61
II. MAX STIRNER	
ή Ο Ριζικός Εξορκισμός	
<i>Enter Ghost</i>	73
α) Η αναπαράσταση του Φαντάσματος ή το φάντασμα της Αναπαράστασης	87
β) Η εξάρθρωση του Χρόνου ως ανατροπή του σκηνικού της Ιστορίας	108
γ) Ο Ιδιοκτήτης ως εξορκιστής του Φαντάσματος	130
δ) Η ηθική της Δύναμης ή η δύναμη της Ηθικής	147
III. FRIEDRICH NIETZSCHE	
ή Ο ίσκιος του τελευταίου ανθρώπου	
<i>Exit Ghost?</i>	157
α) Το Φανάρι του Λόγου και ο Ίσκιος του Τρελού	164
β) Η Ιστορία ως αποσύνθεση και ανασύνθεση	194
γ) Η ελευθερία του Υπερανθρώπου ως ο θάνατος του Ανθρώπου	211
δ) <i>Ecce?</i>	222

IV. MICHEL FOUCAULT

ή Η φυγόκεντρος δύναμη του υποκειμένου

<i>Ο στοχασμός του έξω</i>	241
<i>α) Η σκαπάνη του αρχαιολόγου</i>	248
<i>β) Ο γκρίζος καμβάς της γενεαλογίας</i>	282
<i>γ) Το κομμένο κεφάλι του Βασιλιά</i>	305
<i>δ) Πώς αρνείται κανείς να γίνει αυτό που είναι</i>	329

ΕΠΙΛΟΓΟΣ	351
-----------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Las Lanzas)	359
-------------------------------	-----

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	361
-------------------	-----

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	437
---------------------	-----

«Πώς μπορείτε να πιστεύετε ότι ο Θεός-άνθρωπος είναι νεκρός, αν δεν πεθάνει, εκτός από τον Θεό, και ο άνθρωπος μέσα του;»

– MAX STIRNER (1845)

«Ο Θεός είναι νεκρός! Ο Θεός παραμένει νεκρός! Κι εμείς τον σκοτώσαμε!» – FRIEDRICH NIETZSCHE (1882)

«Ο άνθρωπος είναι μία επινόηση, την όψημη ημερομηνία της οποίας εύκολα καταδεικνύει η αρχαιολογία της σκέψης μας. Και ενδεχομένως το προσεχές τέλος της. Αν αυτές οι διατάξεις γνώσης εξαφανίζονταν όπως εμφανίστηκαν, [...] όπως συνέβη στην καμπή του 18ου αιώνα στο έδαφος της κλασικής σκέψης – τότε μπορούμε όντως να στοιχηματίσουμε ότι ο άνθρωπος θα έσβηγε, όπως στο ακροθαλάσσι ένα πρόσωπο από άμμο.» – MICHEL FOUCAULT (1966)

Ήδη από το 1784 ο Kant έθετε το ερώτημα «Τι είναι Διαφωτισμός;», στρέφοντας την προσοχή του σε εκείνη τη διάσταση του χρόνου που αναδεικνύει πάντοτε το νέο, το μοντέρνο – δηλαδή, στο *παρόν*. Η απάντηση που έδωσε και η οποία έκτοτε κατέστη κυρίαρχη υπογράφει και επικυρώνει τη ληξιαρχική πράξη γέννησης του Ανθρώπου. Ωστόσο, οι Stirner, Nietzsche και Foucault υπήρξαν πολύ καχύποπτοι, για να μην προσεξουν ένα άλλο γεγονός που έλαβε χώρα ταυτόχρονα με τη γέννηση του Ανθρώπου: τον θάνατο του Θεού· και πολύ διορατικοί, για να μην δουν ότι η καντιανή απάντηση έροιαζε με το απονενομημένο διάβημα του Νάρκισσου, καθώς ο Άνθρωπος πλέον αναζητάει το είδωλό του μέσα σε έναν θολό αντικατοπτρισμό με τμήμα την ίδια του την περατότητα· ήταν δηλαδή πολύ μοντέρνοι, για να μην στοχαστούν τι συνδέει το *Υποκείμενο*, τη *Δύναμη* και την *Αλήθεια* και να μην χρεωθούν τον υποτιμητικό χαρακτηρισμό «μεταμοντέρνο».

Το κεντρικό ερώτημα που τίθεται είναι η φιλοσοφική διερεύνηση των προϋποθέσεων και συνεπαγωγών της ιστορικής συνάντησης αυτών των δύο ιδρυτικών γεγονότων της Νεωτερικότητας – της γέννησης του Ανθρώπου και του θανάτου του Θεού– μέσα από το έργο των Stirner, Nietzsche και Foucault στον διάλογο που ανέπτυξαν με τον κυρίαρχο φιλοσοφικό λόγο.